

[Valbak.]

udvalget foreslået, ned til 20 år, den fremtidige myndighedsalder. Vi ønsker imidlertid at pege på et andet punkt, som vi prioriterer mindst på linje hermed. Vi mener, at de under 20-årige elever og studerendes støttemidler hurtigst muligt bør øges gennem andel i merbevillingerne. Den faktor, som bør påvirkes gennem merbevillinger, er den gældende grænse for, hvornår forældreindkomst spiller ind og kommer til fradrag i støtten. Så vidt jeg er orienteret, trækkes allerede den del af forældreindkomsterne, der ligger over 17.000 kr., fra ved støttens udmåling. Hver en merbevilling anvendt på dette felt er altså i høj grad et demokratiseringskridt.

Når vi har fået klaret disse to meget vigtige problemer, er det tid at tage hul på det næste, som angår lånene. Som systemet er bygget op, indgår lånenes andel af støtten i et kredsløb, hvor de, efterhånden som de vender tilbage, går ud igen til nye kuld af studerende. Indtil den dag, da velstandsforøgelsen forhåbentlig aktualiserer lånespørgsmålet, kan vi ved tid og lejlighed fundere lidt på, hvad første skridt til påvirkning af lånene eventuelt bør være. Vi kan vælge at lade lån 1 opæde af en forøgelse af stipendieandelen. Vi kan lade lån 1-formen overtage også lån 2-3-området, eller vi kan kombinere. Men som sagt, dette spørgsmål ser jeg ikke rigtig er aktuelt lige nu.

Jeg har ingen bemærkninger til forslaget om opbygningen af et statsligt administrationsapparat fra den 1. april 1970, ej heller til forslaget om et råd og om et ankenævn, men jeg vil gerne komme med en bemærkning til en anden del af administrationen, den del, som nu og også i fremtiden tænkes at foregå på uddannelsesinstitutionerne og ved de stipendienævne, som efter forslaget kan oprettes. Meningen er jo, at støtten skal gives efter retsprincipper, og derfor forudsættes det også, at den vil kunne regnes ud rent mekanisk, endda ad avanceret teknisk vej. På den baggrund er der rimelighed i en henstilling om, at det administrative arbejde lægges til rette på en sådan måde, at uddannelsesinstitutionernes administration af loven begrænses til et absolut minimum. Ellers opnås ikke nogen rationa-

liseringsfordel ved en vidtgående mekanisering, som jeg i øvrigt er sympatisk stemt over for.

Om stipendienævnene vil have nogen fornuftig rolle i det mekaniserede system, stiller jeg mig foreløbig noget tvivlende over for. Sådanne nævn fungerer allerede ude omkring, og flere steder er navnlig de studerende allerede begyndt at spørge sig selv og andre om, hvad de egentlig har at gøre dér; beløbene er jo faktisk regnet ud i forvejen efter en tabel. Hvad derefter angår spørgsmålet om studieaktivitet og studieegnethed, er det for det første ikke sikkert, at det ligefrem er bedømmelser af den art, de studerendes repræsentanter i almindelighed er mest slikne efter at komme i lag med at blive blandet ind i, og for det andet er også denne side af sagen faktorer, som jeg tror i højere og højere grad vil kunne gøres til genstand for mekaniske målinger.

Med disse bemærkninger har jeg kun villet sætte spørgsmålstegn ved, om der her virkelig foreligger en opgave, som er egnet for og har fylde til at motivere et nævn, baseret eller ikke baseret på vore dages tanker om medindflydelse af studerende og af lærere. Der er kort sagt for mig det spørgsmål i det, om ikke disse også efter min mening udmærkede tanker om demokrati i uddannelsen bør reserveres for det, der direkte angår uddannelsen, dens tilrettelæggelse og dens forløb. Det er dér, samvirke, medindflydelse og medansvar har betydning.

Jeg skal anbefale ministerens lovforslag henvist til et udvalg, hvor jeg kan tilsige mit partis positive medvirken.

Morten Lange: Jeg er ked af, at finansministeren ikke er her; ellers ville jeg have lykønsket ham med ministerens lovforslag. Når man læser von Eyben-udvalgets betænkning, støder man jo på en lille mindretalsudtalelse fra finansministeriets repræsentant i udvalget, og den står såmænd som med flammeskrift prentet i det lovforslag, vi behandler i dag. Man må sige, at der ikke er givet en øre mere, end finansministerens repræsentant havde tænkt sig. Jeg tror ærlig talt, at hvis han i udvalget havde mumlet tal af den størrelsesorden højt, havde folk troet, at de havde hørt forkert, for så